

Hammasteknikko

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITTO RY:N JULKAISU

4. VUOSIKERTA N:o 4

JOULUKUU 1947

*Arv. Hammaslaboratoriot
ja Hammasteknikot!*

**Kääntykää luottamuksella puoleemme tarvitessanne
teknillisiä tarvikkeita.**

Varastossamme on:

- Amerikkalaisia Nuform ja Veri-Chrome
hampaita
- amerikkal. proteesiainetta CurvLite
- Alston kautsua
- huopakeiloja
- kiilloitusainetta
- kipsiä
- kyvettejä ja kyvetin kehiä
- imukammioita ja kumeja
- artikulaattoreita
- Coronation Stentsiä
- vahaa
- hiomamoottoreita ja riippumoottoreita
- sahanteriä ja -varsia
- grafiittinastoja
- kramponkipihtejä
- y.m. alan tuotteita.

HAMMAS O.Y.

KALEVANKATU 3 B. 21 433 & 63 680

RIITTÄEN HYVÄSTÄ YHTEIS-
TYÖSTÄ KULUNEEN VUODEN
AIKANA TOIVOTAMME ARV.
ASIAKKAILLEMME MENES-
TYSTÄ VUODELLE 1948.

HSA

Oy. Hammas- ja Sairastarvike.

*Lehden arv. lukijakunnalle, tilaajille ja
kannattajille toivotaan*

Onnellista Uutta Vuotta!

*Våra ärade läsare, prenumeranter och
understödnare tillönskas ett*

Gott Nytt År!

**To our esteemed colleagues and friends
in Swizerland, Great Britain, Eire and
United States of America we extend our
very best wishes for the**

NEW YEAR!

TOIMITUSKUNTA:

Ernst Grönholm, vastaava toimittaja.
Os. Unioninkatu 41. B. Puh. 65 155.
Jorma Kari-Koskinen ja K. J. Laine.

NEUVOTTELUKUNTA:

Aimo Hiltunen ja K. A. Suckman, Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:n edustajia. Hannes Koskinen, Hammasteknikkoalan Yhdistys r.y:n edustaja Paavo Vaalle, Hammasteknikkoalan työntekijöiden ammattiosaston n:o 12 edustaja.

Hammasteknikko

VUODEN VAIHTEESSA

Mennyt vuosi 1947 on ollut täynnä mullistavia tapahtumia taloudellisella alalla maassamme. Lukuisat lakot, palkan- ja hinnankorotukset ovat kerta toisensa jälkeen horjuttaneet kaikenlaisen järjestelmällisen toiminnan suunnittelua. Nämä yleisluontoiset tapahtumat ovat temmanneet meidänkin alamme vaikutuksiansa pyörteisiin, jolloin kysymys toimeentulosta on tullut ajankohtaiseksi sekä työhuoneenomistajille että niissä työskenteleville palkkalaisille. Jokainen tilaustyöhön nojautuva yritys on riippuvainen tuottavaisuudesta sisäisen taloudellisen tasapainonsa ylläpitämiseksi. Tulo- ja palkkatasoa valitettavasti ei ole ammatissamme kyetty pitämään likimainkaan vastaavanlaisten ammattien tasolla ja jatkuva markan arvon aleneminen sekä siitä johtuvaa elinkustannusindeksin nousua seurataan kasvavalla huolestuneisuudella yhtähyvin työhuoneenomistajien kuin työntekijöiden taholta. Asiassa ei ole saatu parannusta aikaan kaksi vuotta sitten sattuneiden virheellisten toimenpiteiden johdosta, mutta asianomaiset johtoelimet työskentelevät edelleen vähentymättömällä tarmolla kysymyksen ratkaisemiseksi toivottuun suuntaan. Toivomme heille hartaasti menestystä, sillä tämä merkitsisi lukijakunnallemme myöskin myönteisempää, onnekkaampaa

Uutta Vuotta

Toimitus.

Vid årsskiftet

Det gångna året 1947 har varit rikt på ekonomiska omvälningar i landet. Upprepade strejker, löne- och prisförhöjningar ha i hög grad försvårat all planmässig affärsverksamhet samt omkullkastat kalkyler och förhandsberäkningar. Även vårt speciella yrkesområde har ofrivilligt dragits in i malströmmen av dessa händelser och frågan om utkomstmöjligheterna har blivit aktuell för såväl laboratorieinnehavare som anställda tekniker. Varje företag, vars verksamhet är byggt på beställningsarbete såsom fallet är med tandprotesarbete, är för sitt fortbestånd beroende av arbetstillgången och en avkastning som vidmakthåller en ekonomisk balans. Denna jämnvikt saknas nu. Inkomstnivån har beklagligt nog ej ens närmelsevis kunnat följa utvecklingen hos andra yrken och den fortgående inflationen med ytterligare stegrade levnadskostnader utgör en källa till allvarsamt bekymmer för envar. Detta brydsamma läge härleder sig från vissa obetänkta föreningsåtgärder två år tillbaka, vilka förde oss i en återvändsgränd, varur det varit svårt att finna en utgång. Efter månader av hårt arbete förefaller det som om ett avgörande i en eller annan antagbar riktning vore att vänta i en snar framtid.

Under årets förlopp — närmare bestämt den 18—30 augusti — avhölls för första gången elevkurser i tandteknik. Kursen försiggick på Anstalten för yrkenas främjande i Helsingfors, vilken erhöi statsmedel för bekostandet av förbruksmaterial och lärarens arvoden, men Tandteknikerförbundet och Yrkesavdelningen N:o 12 stodo proportionellt för grundläggningskostnaderna. Till sistnämnda fond förelågo även bidrag från O.Y. Dentaldepot A.B. och Hammas O.Y.

Kursen, som väckt ett ovanligt stort intresse runt landet, erhöi som den första i ordningen i många avseenden karaktären av ett experiment. Kursdeltagarens arbetsförmåga och kunskaper voro okända för arrangörerna. Arbetsprogrammet uppgjordes därför med tanke på den tid av laboratoriepraktik som envar angivit i ansökningsgarna. Eleverna stodo emellertid på så olika ståndpunkt att någon enhetlig undervisningsplan var svår att följa. De rön och erfarenheter som kursen gav äro värdefulla för kommande arrangemang, vilka vi hoppas skola se dagen även under det kommande året.

Våra föreningars ordförande, styrelseledamöter och övriga för-

Hammasteknikkojen osuus hampaiden-oikomistyössä

Kirjoitti Dosentti ERIK BECKER.

Hampaiden oikomisen tavoite on säännönmukaisen tasapainoisen purenan luominen. Tässä suhteessa hoidettavan ikä on merkityksellinen sikäli, että tuloksiin päästään helpommin, jos hoito aloitetaan varhaisella asteella. Aikuisemmille menestyminen on useimmiten pitemmän työn ja vaikeammin hoidon takana. Tällä odontologian alalla kuten sen useilla muillakin kehitys ja edistyminen on ollut valtava. Tämän vuosisadan alkupuolen karkeat, näkyisät ja enemmän tai vähemmän hampaille vahingolliset kojeet ovat saaneet väistyä hienojen näkymättömien tai hyvin vähän näkyvien ja melkein vaarattomien kojeiden tieltä. Samoin aikaisempi, sanoisinko umpimähkäinen hoito on kokonaan hyljätty. Sen on aiheuttanut niiden muutosten tunteminen, jotka tapahtuvat hampaassa ja sitä ympäröivissä kudoksissa hampaiden siirtoliikkeitä suoritettaessa. Varsinkin on tuntemus muutoksista leukalisäkkeissä ollut hampaanoikojille tärkeä. Uudenaikaisilla laitteilla on myös voitu eri siirtoliikkeet yksilöllistää ja käyttövoima s.o. paine säännöstellä niin, ettei se ylitä kudoksien fysiologista sietämiskykyä eli toleranssia. Ja paljon muutakin tiedetään, josta tämän lyhyen kirjoituksen puitteissa on turha mainita.

Yleensä on maailmassa ollut se käsityskanta vallalla, että hampaanoijat itse valmistavat käytettävät kojeet. Se onkin ollut yksinkertaista niinkauan kuin käytettiin renkaita, jousia ja muita laitteita, joita voitiin taivutella, juottaa ja sovitella hammaslääkäriin vastaan-

troendemän ha haft en arbetsdryg tid, vilket är skäl att ihågkomma vid en kritik av årets verksamhet. Frånsett kvällssammanträden har tid åtgått till besök och underhandlingar på byråer och kontor under snart sagt dagens alla timmar. Vi äro förpliktigade att giva dessa våra förespråkare fullt erkännande, samt önska dem framgång i deras strävanden, vilken framgång även för den ärade läsarkretsen skulle betyda ett gynnsammare, lyckligare — nytt år —

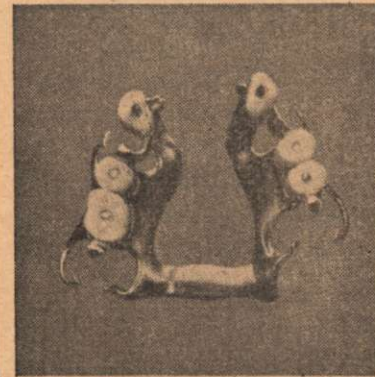
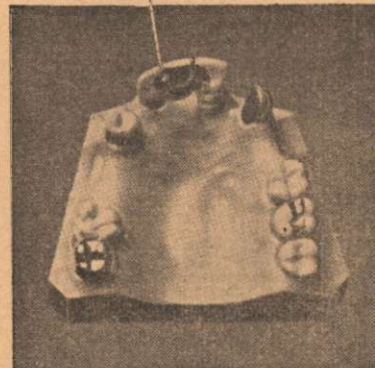
R e d.

Tehkää päätöksenne!

Olemme tämän lehden aikaisemmissa numeroissa kehoittaneet jäseniä yhteistoimintaan lähettämällä lehdelle artikkeleita tai kirjoituksia, jotka saattavat olla työtovereille mielenkiintoisia. Tähän asti vetoomuksemme on tuottanut pettymystä ja uskomme, että lukijoitten mielenkiinto lehteä kohtaan parhaiten säilyy aktiivisella osanotolla lehden toimittamiseen. Nyt, hyvien päätösten ajankohtana, odotamme parannusta, siis: kynät heilumaan

ottohuoneessa. Vielä nytkin ruostumattomasta teräksestä valmistettuja kojeita käytettäessä tämä käy laatuun, jos valmistaa kojeet juottamalla tai käytettävissä on työhuoneessa sähköhitsauskone. **Mutta** nykyisin, kun yhä enemmän on ruvettu hampaiden oikomisessa turvautumaan proteesilevyihin erilaisine apulaitteineen n.k. Schwartz'in levyihin, laboratorion apu on välttämätön. Niiden avulla on sopivasti sommitellen kaikkien tapausten hoito mahdollinen. Mutta tämä edellyttää hoitavalta hammaslääkäriltä perusteellista alansa hallitsemista ja laboratoriolta suurta ammattitaitoa. Koska aikomukseni on hammaslääkäreille pitää kurssit Schwartz'in levyjen käytössä, sekä ruveta luennoimaan näistä asioista kandidaateille, on myöskin syytä ajatella sitä puolta, että laboratoriot pystyvät kyseellisiä kojeita kunnolla valmistamaan. Sitä varten olen suostuvainen pitämään hammas-tekniikoille kurssiit, jos harrastusta asiaan on riittävästi.

Helsingissä joulukuun 1 päivänä 1947.

Ensiluokkaisia
METALLITOITA
edullisiin hintoihin.

P
A
L
L
A
C
A
S
T

Huokeahintainen
kulta-palladium-seos
töitä varten potilaille,
jotka haluavat kor-
kea-luokkaista työtä
edulliseen hintaan.

PALLADENT-levyä
kruunuja varten.

KOSKAAN ETTÄ EREHDY
KÄYTTÄESSÄNNE BAKER
PLATINUM LDT:n TUOT-
TEITA.

Yksinmyyjä Suomessa:

O.Y. DENTALDEPOT A.B.

Etelä Ranta 2 — Helsinki

KINGSWAY Röntgenkone

Tällä nykyaikaisella röntgenkoneella hammaslääkäri saavuttaa röntgenkuvauksissaan korkeimman tason. Lujarakenteinen tubus kestää tärähdyksiä ja on helposti saatettavissa jokaiseen asentoon. Röntgenputken ja muuntajan sulkeminen ilmatyhjään, öljyyn upotettuun säiliöön takaa kaikissa ilmastosuhteissa ehdottoman luotettavuuden. — Selostavaa kirjallisuutta pyydettyäessä.

Tukkumyyjä:

DAVIS, SCHOTTLANDER & DAVIS LTD.
24/30 Gt. Titchfield St., London W.I.

Yhdistystoimintamme

Suomen Hammasteknikkoyhdistykseen, joka perustettiin v. 1925, kuului jäsenenä sekä itsenäisesti toimivia työhuoneenomistajia että näiden laboratorioissa tai yksityisten hammaslääkäreiden palveluksessa työskenteleviä teknikkoja. Yleinen mielipide oli, että yksi ainoa yhdistys parhaiten voisi valvoa näiden harvalukuisten ammatinharjoittajien etuja, vaikka ns. »laboratorio-omistajat» ja »laboratorio-työntekijät» olivatkin eri mieltä eräisiin taloudellisiin kysymyksiin nähden. Tämä sisäinen organisation muoto siirtyi sittemmin Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:lle, joka, jäsenmäärän huomattavasti noustua, asetti komiteoita ja muodosti osastoja erilaisten erikoisintressien valvomiseksi, esim. Työhuoneen omistajain jaosto, Työntekijäin jaosto, Oppilasjaosto, Urheilutoimikunta, Työnvälityshenkilö y.m. Kun liiton eri eturyhmillä luottamusmiestensä välityksellä näin ollen oli mahdollisuus saada toivomuksensa varteenotetuiksi, tuntui kuin yhdistyskysymys olisi täten tullut tyydyttävästi ratkaistuksi. Se, että yhdistyksissä yleensä on yhtä monta mieltä kuin päätäkin, vaikutti ratkaisevasti meihinkin nähden. Osa jäsenistä oli sitä mieltä, että ammatin säilymisen ja edistymisen kannalta oli ehdottomasti välttämätöntä perustaa uusi yhdistys, jonka toiminnassa olisi määrävänä ajatussuunta, jolla ei katsottu olleen kehittymismahdollisuuksia entisen yhdistystoiminnan puitteissa. Jonkun ajan kuluttua yhä useampia ammatinharjoittajia esitti mielipiteenään, että ammatin säilyminen ja edelleen kehittäminen vaatii ehdottomasti uuden yhdistyksen perustamista, jonka toiminta pohjautuisi siihen, miten aloitteen tekijät henkilökohtaisesti suhtautuvat ammatin käytännöllisiin ja teoreettisiin kysymyksiin.

Mitkä ovat sitten nämä kysymykset? Esitämme niistä seuraavassa summittaisen ryhmittelyn:

- 1) Kaikkien ammatissa toimivien henkilöiden toimeentulo.
 - 2) Ammattitaidon parantaminen ja ylläpitäminen.
 - 3) Luottamuksellisen yhteistoiminnan aikaansaaminen ja ylläpitäminen hammaslääkrikuntaan nähden.
 - 4) Ammattiin kuuluvien lainopillisten ja säännöstelykysymysten hoito ammattikunnan etujen mukaisesti.
 - 5) Ammattikunnan kehittäminen sivistyksellisesti ja moraalisesti.
- Nämä ja monet muut kysymykset lisäksi ovat yhteisiä kaikille

Filmi hammasteknikkoopetuksen palveluksessa

Jokainen tuntee filmin, vanhanajan mykän varjokuva-filmin, joka sitten kehittyi ääni-elokuvaksi, väriefilmiksi j.n.e. — Kaikki olemme olleet valkokankaan ihmeellisistä esityksistä huvitettuna. Kaikki olemme mielenkiinnolla seuranneet satunomaisen filmimaailman tekijöiden ja »tähtien» edesottamiset ja elämänvaiheet. Mutta tämä on ollut ajanvietettä vapaa-hetkinä, kuten käynti teatterissa tai yleisissä juhlatilaisuuksissa kunkin oman mielenlaadun mukaan.

Noin parikymmentä vuotta sitten huomattiin filmin erinomaiset edell-

ammattimme harjoittajille ja kuuluvat niin ollen alan kaikkien yhdistysten työohjelmaan. Mutta miten tämä työ järjestyy käytännössä. Samat henkilöt kuuluvat useissa tapauksissa ainakin kahteen yhdistykseen ja joutuvat näin ollen kokouksissa käsittelemään useampia kertoja samaa asiaa. Jos kysymys vielä sattuu olemaan siksi laajakantoinen, että yksi yhdistys ei katso voivansa itse ottaa vastuuta päätöksestä, kutsutaan kokoon edustajakokous, jonka jälkeen kukin yhdistys läheltää omat monistetut pöytäkirjansa liitteineen — useissa tapauksissa — samoille henkilöille. Yhdistysten monistus- ja postituskulut ovat nykyään huomattavat ja jäsenmaksut ovat raskaana huolena monille maksajille. Usein esiintyy myös epätietoisuutta siitä, minkä yhdistyksen velvollisuuksiin kulloinkin kuuluisi ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin, ja empimiseen ja toimeentuloon kuluu siten kallisarvoista aikaa. Näin on ollut asianlaita kahden viimeksikuluneen vuoden aikana.

Vaikka meidänkään suppea alamme ei ole voinut välttää sodanjälkeiseltä rauhattomuudelta, ei tämä kuitenkaan estä sitä, että, etteikö yksi ainoa, asiallisesti järjestäytyneet, koko maan käsittävät yhtymä voisi hoitaa ammattia koskevat asiat kaikkia asianosaisia tyydyttävällä tavalla. Yhtymän puitteissa kukin eturyhmä käsittelee omat asiansa ja ylin johtokunta olisi toimeenpaneva keskus, jolla on määrätty valtuudet. Siten tulisivat kaikki kysymykset ratkaistuksi ilman ajanhukkaa ja kaikilla päätöksillä olisi yhdistyneen ammattikunnan kannatus.

Ernst Grönholm.

lytykset palvella apuvälineenä eri alojen opetustoiminnassa. Opetuskirjojen lukeminen — mikäli sellaisia löytyy — vaatii useimmiten pätevää ohjausta ja niissä esiintyvät kuvat valaisevat ainoastaan tilanteita, jotka muodostavat murto-osan työsuorituksen monista vaiheista. Filmiä katsellessa menee kuva eräänlaisena jäljennöksenä suoraan aivoihin, jossa se säilyy sarjanomaisena kokonaisuutena ainakin varttuneemmassa katsojassa paremmin kuin suurella vaivalla päähän pöntätyt kirjatiedot.

Hammashoidon alalla käsittivät ensimmäiset filmit suukirurgiaa. Noin 15 vuotta sitten ryhtyi New Yorkissa toimiva laboratorionomistaja Charles K. Peck suunnittelemaan ja vihdoin valmistamaan emalikuorikon (Jacket kruunun) alkuvalmistelutöitä valaisevan filmin, jonka hän oli tarkoittanut oman asiakaspiirin opastusneuvoksi ja esitti sen alussa noin 10—12 hammaslääkärillä käsitteville ryhmille, joko hänen laboratoriossaan tai jossakin opintokerhon huoneistossa. Tulokset ylittivät kaikki ennakkolaskelmat, kertoo Mr. Peck. Preparoimistyöt paranivat tuntuvasti asiakkaitten keskuudessa ja filmi sai suuren kysynnän. Tästä rohkaistuneena Mr. Peck lähti kehittämään uusia filmejä, joista mainittakoon: kytkimillä (Attachmentilla) varustettujen tukiproteesien ankkurihampaiden preparoimistyöt kruunuja, vaippakruunuja ja M.O.D.-täyhteitä varten; filmi posliini-siltatöistä; purennan koroittamisprotee-seista; kokopurennan valmistamisesta; ja Suomessakin viime vuonna esitetty väri- ja äänikuva emalikuorikon valmistamisesta kokonaisuudessaan.

Paitsi edellämäin mainitut filmit on Mr. Peck kehittänyt puhtaasti teknillisiä työsuorituksia esittäviä kuvia ammatin kaikista tärkeistä haaroista. Näiden filmien hyödyllisyys ja teho opetusvälineenä ilmenee parhaiten Peck-laboratorion teknikkojen lausunnosta, että filmien katseleminen määrätyn väliajoin, on erittäin virkistävä ja pitää miehen työkunnossa. Sitäpaitsi se aikaansaa ja ylläpitää hyvää työtasoa. Oppilaitten kasvatuksessa filmit auttavat suuresti, koska niiden avulla selviää monet sekä teoreettiset että käytännölliset kysymykset samanaikaisesti ja samalla tavalla.

Olen tässä käsitellyt erikoisesti Chas. K. Peck'in osuutta hammasteknillisten filmien tuotannossa, koska hän ensimmäisenä tekijänä ansaitsee tunnustusta saavutuksistaan kieltämättä silti myöhemmin tulleilta omaa ansioitaan.

On helposti ymmärrettävissä, että filmi, joka on tarkoitettu esitettäväksi jossakin kokouksessa tai näyttelyssä, saa käytännöllisistä syistä

Hammasteknikkoalalla työskentelevä vielä rekisteröimätön työntekijä Jaakko Husu käveli aamiaistunnin aikana kaupungin pääväylää pitkin, hiukan ajatussissaan ja hiukan alakuloisena.

kestää vain noin 30—50 min. Tässä lyhyessä ajassa on sitten jonkun tukiproteesin tai kokopurennan työt läpikäytävä ja filmattava. Koska se aikaan nähden on mahdotonta, on ollut pakko käyttää kaksoismallit ja suorittaa suurin osa työstä kamera suljettuna ja valokuvata määrättyjä vaiheita, jotka sitten yhdistetään valokuvaustekniikan tuntemilla keinoilla. Näinollen jää näkemättä monet mielenkiintoiset yksityiskäsit, joista esim. yksinään työskentelevä ammattimies kernaasti haluaisi päästä selville.

Koska näitä opetusfilmiä uusitaan ja kehitetään en voi olla lausumatta eräitä ajatuksia, jotka ovat tulleet mieleeni esityksiä seuratesa sekä täällä että Amerikassa.

Todellinen ammattimies tai tulevaisuuttaan ajatteleva oppilas ei laske minuutteja, kun on kysymys oppimisesta. Olisi sentakia suotavaa, että kaikki ne työvaiheet, jotka sisältyvät työn luomiseen ja rakentamiseen, valokuvattaisiin yhtäjaksoisesti niinkuin ne suoritetaan. Silloin katsojat saisivat oikean kuvan esim. hampaitten hiomisesta ja kultatöiden vahaamisesta, sekä oppisi tuntemaan ne apukeinot, joiden avulla työt saadaan nopeimmin ja varmimmin suoritetuksi.

Meillä on usein puhuttu ammatin yhtäläistämisestä työmenetelmiin ja työmuotoon nähden. Tähän päämäärään olisi mahdollisuuksia päästä filmin avulla edellyttäen, että filmit olisivat meidän tarpeitamme ja olosuhteitamme vastaavia. Kannattaa harkita mahdollisuuksia aikaansaada jotain tähän suuntaan ammattikuntamme keskuudessa. Myötämielisyyttä ulkoapäin luulisi löytyvän riittävästi.

Ernst Grönholm.

— Hei Husu!

Sivullepäin vilkaistuaan huomasi puhuteltu pitkänhuiskean nuorukaisen, jonka naama vaikutti tutulta, mutta nimi ei tullut kielelle. Yhtäkkiä kuin pahantuulen kantamana liittyi ajatukset niihin kirotuihin ammattiasioihin. Pojan nimi oli MOLARIUS.

— Hei vaan.

— Minnepäin olet menossa?

— Oikeastaan olen aamiaistunnilla, mutta kun on niin vähän »fyrrkaa» täytyy harkita minne menee.

Molarius, liikemiehenä, tiesi ravinto-

lan läheisyydessä, jossa ei tarvinnut maksaa vaate- tai juomarahoja ja missä annosten hinnatkaan eivät olleet liian »edistyneet».

Istuttuaan pöytään Molarius katseli toveriaan mieltävästi ja virkkoi:

— Sinäkö vähässä rahassa kun olet hammasteknikko!?

Husu vavahti istuimellaan ja oli vähälä sanoa jotain rumaa, mutta rauhoittui heti muistaen, että edessään istui mies, joka ei kuulunut siihen viheliään hammasmaailmaan ja joka ajatteli asioita n.s. tavallisella järjellä.

— En ole hammasteknikko.

Molarius katseli hyvin mieltävästi ravintolasalin päässä olevan kassakoneen numeroita ja lausui sävyisästi:

— Viime kerran tavatessamme niissä urheiluhommissa, olit hammasteknikkooppilas ja kun siitä on jo kulunut aikaa, otaksuin, että olit nyt valmis.

Husu huomasi vihdoinkin, että hänen vähäpuheisuutensa pian tulkittaisiin epäystävälliseksi nurjistelemiseksi ja oli tässä sitäpaitsi myötämielinen kuuntelija, joka lisäksi vaikutti kiinnostuneelta.

— Olin silloin oppilas, mutta kun 4 vuotta meni umpeen loppui se oppilas-aika.

— Mutta ymmärrän, että edelleen teet hampaita.

— Teen tietenkin ja kaikkia sorttia lisäksi.

— Olethan Sinä sitten teknikko.

— En ole, vaan kuulin pomon kerran palkanmaksun yhteydessä sanovan, että kuulun hammasteknillisen alan työntekijäin ryhmään.

— No kuka sitten on hammasteknikko?

— Sellainen rekisteröitykö?

— ? ? ?

— Tarkoitin laillistettu hammasteknikko, jonka nimi on merkitty luetteloon.

— Miksei Sinun nimesi sitten ole merkitty tuohon luetteloon, koska olet läpikäynyt oppiajan ja teet hampaita kuin häkää?

— Katsos, me olemme kuin mäenlaskijoita hyppyrimäessä. Me olemme oppilaita vauhdinottaessa, mutta kun sukset jättävät hyppyriä, olemme hammasteknillisiä työntekijöitä. Jos selviytyy koikeissa, on hyppy hyväksytty ja palkintona on rekisteröiminen, mutta jos kaatuu, on hyppy mitätön ja reпутus seurausena. On sitten vaan kömmittävä mäkeä ylöspäin uudestaan. Siellä on kuitenkin nousutelineet jo kansoitettuna ja ilmassa on ennestään toistasataa meikäläistä iikkää. Seuraava kilpailu, jolloin palkintotuomarit ovat paikoillaan, alkaa tammikuun 12 päivänä.

Molarius, joka oli älykäs nuorukainen, nyökkäsi osavoivasti. Pojat tekivät lähtöä eivätkä huomanneet, että vie-reisessä pöydässä istui

Prac — molari.

Pakinaa S.H.L:n urheilusta

Kesä on nyt taakse jäänyttä elämää ja syksy lumi- ja räntäsateineen on alkanut, mutta muistelemme tässä kuitenkin kesän menneitä kilpailuja.

Jalkapalloa pelattiin useita otteluita, joista moni liiton jäsen ei ole ollut tietoinen, kuin mitä tästä meidän lehdestämme ovat lukeneet. Olisimme toivoneet, että meilläkin olisi ollut sellainen huutosakki, joka siellä kentän laidalla olisi innostanut ja antanut lisäväriä otteuille. Olihan siinä omaakin vikaamme, kun emme pitäneet sen enempää kohua näistä otteluista. Kultasepät voittivat jälleen sarjan ja saivat toisen kiinnityksen pokaaliin. Pelasimme heidän kanssaan viimeisen ottelun tasapeliin 1—1, mutta ainoastaan voitto olisi suonut meidät uusintaan ja uusintakin olisi täytynyt voittaa saadaksemme pytyn vuodeksi haltuumme. Kovasti sitä yritettiin, vaan eipä vielä autanut, mutta ensi kesänä . . .

Yleisurheilukilpailutkin pidettiin, mutta osanottajia olisi saanut olla enemmän mukana. Etenkin vanhemmat teknikot loistivat poissaolollaan, mikä on ikävällä todettava. On tainnut sota-aika pilata »nykyajan vanhat», kun eivät enää uskalla saapua kilpamentille. Tosin nyt on A ja B luokan kärkimiehet vallan komeettoja, mutta ei heistä auta välittää. Kaikki vain mukaan ensi kerralla, aivan niinkuin ennen vanhaan, jolloin vanhatkin tekivät »hirmutuloksia».

Syyskeilailukilpailutkin ovat lykkääntyneet näin myöhään, mutta syy ei ole Urheilutoimikunnan. Keilarataa on korjattu ja sanottiin, ettei sellaisia »hammaskittareita» lasketa pilaamaan rataa. Nyt näyttää sekin juttu kuitenkin järjestyvän.

Ja sitten, talvikin alkaa jo lähestyä, joten hyvät Liiton jäsenet, alkakaahan käydä lenkillä, että hiihto- ja luistelukilpailuissa helmimaaliskuun vaihteessa saatte näyttää »leijonankyntenne».

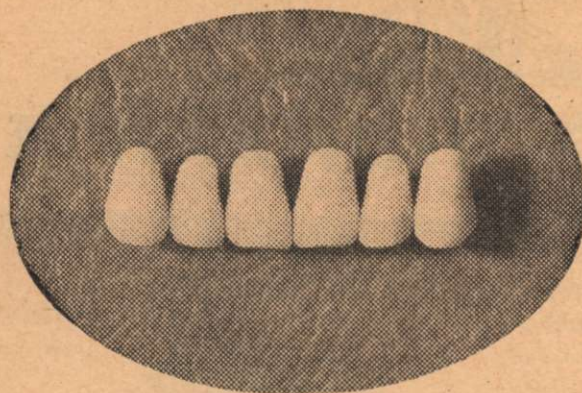
No ei sitten muuta kuin

Hauskaa Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta.

Toivoo S.H.L:n Urheilutoimikunta.

VERI-CHROME HAMPAAT

Elävien hampaiden ulkonäkö; funktionaalisessa tehossaan luonnonmukaiset. VERI-CHROME-väriasteikon mukaisilla hienolaatuisilla hampailla kykenette valmistamaan potilailenne parhaat mahdolliset proteesit. FIVE-PHASE etuhampaat (kuva yllä), NUFORM VULCANITE etuhampaat ja NUFORM diatoriset ovat kaikki valmistetut kauniin Veri-Chrome väriasteikon mukaan. Pyytäkää näytteitä.

Myyjä Suomessa:

HAMMAS O. Y.

Helsinki

Yksinmyyjä tukuttain:

DAVIS, SCHOTTLANDER & DAVIS LTD.,

24/30 Gt. Titchfield Street, London W.1.

VIHREITÄ HIOMAKIVIÄ

Valmistetut silicon carbidista, joka on kovuudeltaan lähinnä timanttia. Alpine vihreät hiomakivet leikkaavat ihmeteltävällä nopeudella ja tekevät tasaisen pinnan ja selvät ääriiviivat. Ne ovat täsmällisesti tasapainoitettuja käydäkseen tasaisesti, niissä on lasimainen side-aine ja pitävät muotonsa. Niitä löytyy suuri valikoima muotoja ja kokoja.

Korkeatehoista leikkaamista ja hiomista varten

Yksinmyyjä Suomessa:

O/Y Dentaldepot A/B

Helsinki

Valm.

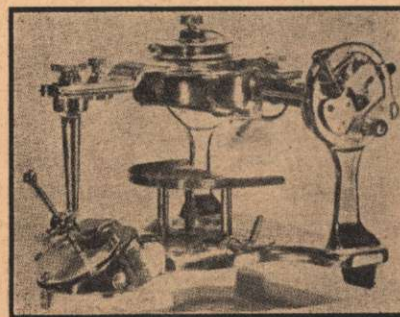
Englannissa

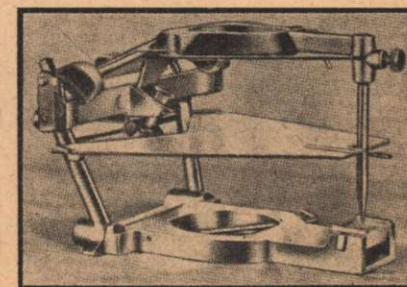
Tukkumyyjä: THE AMALGAMATED DENTAL CO LTD. LONTOO W.L.

Artikulaattori-uutuuksia

Amerikan »Dental Laboratory Review» kertoo tämän vuoden 9:ssä numerossaan, että hammastarvikealan suurliike The Dentists' Supply Co. on tuonut markkinoille uudistetun Gysi Simplex artikulaattorin, jossa ilmenee piirteitä Gysin Trubyte sekä Rational artikulaattoreista. Niinkuin edellämainitut artikulaattorit jäljittelee tämä uusi tulokas hampaattoman leuan ominaiset purentaliikkeet. Kojeessa on inki-siivipöytä säädettävä 0—30 asteen välille, purentakorkeuden säätäjä silloin kun inkisiivinasta on poistettu, 32 asteen kondyyliiratakaltevuus ja Bennet-liikunta 15 astetta.

House artikulaattori

Simplex artikulaattori.

Sama liike on vielä asettanut toisen kojeen nimeltään »House Articulator» markkinoille. Sen erikoisuuksiin kuuluu m-m. pyörivä tarkastushiomislaite.

Amerikassa on myöskin otettu käyttöön sähköllä toimivia keino-aineiden polymerisointis kojeita, jotka ulkonäöltään suuresti muistuttavat matkaradiota. Useampia merkkejä on jo tarjolla.

Suomen Jalometallityöntekijäin Liiton Hammasteknikkoalan työntekijäin ammattiosasto N:o 12 tiedoituksia:

Vuoden 1947 toimihenkilöt ja osoitteet:

- Puheenjohtaja T. Montonen, Punavuorenkatu 22 C 36. Puh. 37 995.
Sihteeri M. Kalliovaara, P. Robertink. 10, as. 16. Puh. 60 350.
Rahastonhoitaja A. Franck, Döbelnink. 3 B 29. Puh. 37 324 (työp.).
Ulkom. kirjeenvaihtaja Å. Eriksson, IV linja 20. Puh. 73 353.
Urheilu- ja huvitoimikunta: K. Skarén, Simonk. 12 B 29. Puh. 35 601
(työp.).
Ammattikasvatusrahasto: K. J. Laine, Hämeentie 34 B 39. Puh. 72 357.
Helsingin Kerhotoimikunta: J. B. Wallenius, Kirkkok. 4 B 11. Puh.
33 019.
Osaston pääluottamusmiehet: K. J. Laine ja S. Toivonen, Pitkänsillan-
ranta 9. Puh. 72 810 (alipalkkaus-, työnseisaus- ym. asiat).

LIITON TOIMIKUNTIEN, JAOSTOJEN YM. OSOITTEET:

Johtokunta:

- Puheenjohtaja Aimo Hiltunen, Siltasaarenk. 11. B. 38. puh. 75 954.
Sihteeri Pertti Alho, Siltasaarenk. 11. B. 38. puh. 75 954 kotiin
88 442.

Rahastonhoitaja A. Semenius, Malmink. 38, puh. 37 324.

Edustajamme Lääkintöhallituksessa:

Ernst Grönholm, Unionink. 41, puh. 65 155, kotiin 04 264.

Työhuoneenomistajain jaosto:

Hannes Koskinen, Lönnrotink. 3, puh. 35 645, kotiin 47 191.

Työntekijäin jaosto:

A. Blom, Munkkiniemenk. 19. C. 25. puh. työp. 32 415.

Oppilasjaosto:

V. Lehtinen, Humalistonkatu 1. B. 31., puh. työp. 63 056.

Urheilutoimikunta:

J. Meritähti, Töölönk. 56. B. 36. puh. työp. 35 601.

Työnvälityshenkilö:

M. Koivula, Eerikink. 3. B., puh. 63 056.

Kehoitamme kaikkia niitä jäseniä, joiden osoite on muuttunut tai muuten virheellinen, ilmoittamaan ja oikaisemaan se Liiton sihteerille mahdollisimman pian.

Luonnollinen ja kaunis hammas

Hammasteesi, joka on tehty TRURAY kultanastahampaita ja TRURAY NARROFORM diatorisia käyttäen, on kaunis ja miellyttävä. Posliinin läpikuultavuus antaa niille luonnollisten hampaiden ulkonäön. Malli- ja värijasteikko on laaja ja monipuolinen. Käyttäkää TRURAY hampaita seuraavassa työssänne!

Myyjä Suomessa:

HAMMASVÄLINE O.Y.

Helsinki

Tukkumyyjä:

DAVIS, SCHOTTLANDER & DAVIS LTD.,

24/30 Gt. Titchfield St., London.

Arv. Hammasteknikot!

Hammaskultaa

työssä tarvitsemassanne muodossa
saatte valmiina meiltä.

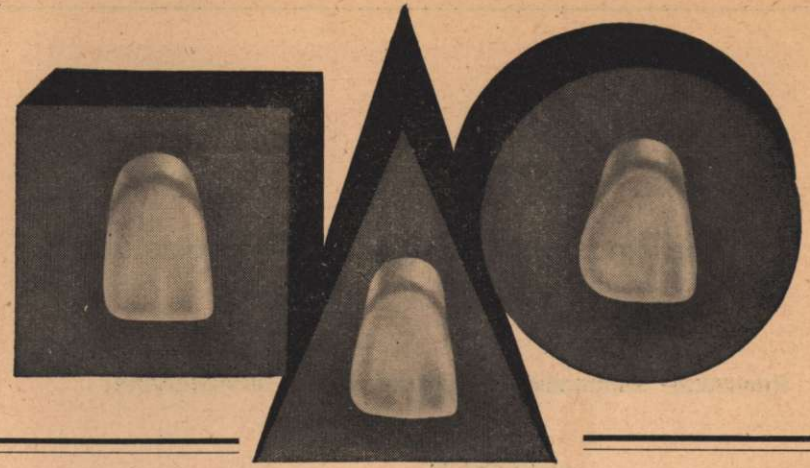
Liikkeemme pitkäaikainen koke-
mus, nykyaikaiset varusteet ja am-
mattitaitoinen henkilökunta takaa
tuotteidemme laadun.

Kultaseppä

N. WESTERBACK

Helsinki, Eerikinkatu 7.

Puh. 61 626

Tieteellinen luokittelu kasvojen perusmuotojen mukaisesti *yksinkertaistuttaa valinnan*

» **ANATOFORM**» New Hue hampaat sopeutuvat kaikkiin kasvo-mu-
toihin koska ne ovat muovaillut sopusointuun luonnon laatimiin
kolmeen kasvojen muotoon — neliömäisiin, kapeneviin ja soikeihin.
Kaikki saatavissa olevat muodot ja suuruudet ovat tieteellisesti lu-
okitellut tällä perusteella niin että sopivan muodon valitseminen jo
kaista erikoista potilasta varten on suhteellisen helppoa. »Anaform»
New Hue hampaat ovat tehdyt ajanmukaisesta läpikuultavasta, va-
lonhoitoisesta posliinista, käsittäen joukun eläviä väri-vahteita ja
tämän johdosta niillä on sama luonnollinen olemus kaikissa va-
lo-tilanteissa.
»Anaform» New Hue hampaat omaavat hienojen posliinihampaitten
perinteelliset esteettiset ja hygieniset edut korkeimmassa potens-
sissa.

»ANATOFORM» **NEW HUE** HAMPAITA

pitää kaupan: O/Y DENTALDEPOT A/B Helsinki

»Anaform» New Hue hampaita valmistaa THE DENSTISTS' SUPPLY CO OF NEW YORK,
THE AMALGAMATED DENTAL CO. LTD. varten.
Lontoo, 7 Swallow Street Piccatilly.

Arv.

Hammaslaboratoriot ja Hammasteknikot!

Hankkikaa Hammasvälineestä teknilliset tarvikkeenne:

**KIPSIVEITSIÄ,
TERÄSPINTEITÄ,
VAHVIKELANKOJA,
GRAFIITTINASTOJA ja
KIILLOITUSAINETA.**

Huopakeiloja, imukammioita, erilaisia tekn. pihtejä sekä jonkin verran platinafasetteja on myöskin monien muitten tarvikkeitten ohella saatavana liikkeessämme.

HAMMASVÄLINE Oy.

SUPERWHITE-valua,

-levyä,

-juotetta ja

nastalankaa saatavana liikkeestämme.

Yksimyyjä:

Hammasväline Oy.

Tukkumyyjä: **British Dental Golds, Ltd., Lontoo.**

KAUTTAMME *Laatu* PAREMMAKSI JA TYÖ JOUTUISAMMAKSI . . .

- Pyrkimyksemme on ja tulee aina olemaan säilyttää kaikki vanhat ystävämme ja hankkia uusia. Tämä on mahdollista ainoastaan välittämällä taatusti kunnollisia ja täysipitoisia käyttöaineita ja tarvikkeita.
- Luonnollisesti ankea aika painaa jokaista, mutta hyvät kauppasuhteemme ja kokemuksemme jo pian 50 vuoden takaa takaavat sen, että laatu pysyy korkeana ja ostot tehdään asiallisesti yksinomaan alan ja asiakkaittemme hyötyä silmällä pitäen.
- Tämän johdosta ja pysyäksemme ajan tasalla on jokaiselle eduksi olla kiinteässä yhteydessä kanssamme. Vastuuntuntoinen ja alaansa perehtynyt henkilökuntamme antaa auliisti lähempiä tietoja kaikista alaan kuuluvista asianhaaroista.

O/Y DENTALDEPOT A/B